

Fractie: VVD, CDA, Groen Links, Beter Oss.

Ter attentie van

Mevr. Van Rijswijk, Dhr. Van Kilsdonk, Mevr. Poessé, Dhr. Van Orsouw

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
15 mei 2025	5383494	J.W. van Zoelen/ M.Eerelman	14 0412
Onderwerp	Beantwoording motie helderheid financiële participatie erfgoed		

U heeft tijdens de gemeenteraadsvergadering van 9 juni 2022 een motie ingediend over helderheid financiële participatie erfgoed. Door het uitvoeren van zowel intern onderzoek als navraag bij andere erfgoedgemeenten kunnen wij door middel van deze brief uw vragen beantwoorden.

Zoals u aangeeft, heeft de gemeente Oss veel (religieus) erfgoed. Ook is ons bekend dat de eigenaren van monumenten niet altijd financieel in staat zijn dit erfgoed in een goede staat te houden of een verduurzamingsslag te maken. U verzoekt het college om met een financieel afwegingskader te komen met betrekking tot erfgoed met daarin opgenomen wanneer en onder welke voorwaarden we als gemeente Oss financieel willen participeren bij instandhouding van erfgoed.

Aanleiding voor verzoek

De motie van juni 2022 kwam voort uit de mogelijke steun aan het Clarissenklooster in Megen. Daar is in september 2022 een besluit over genomen. De gemeentelijke financiële inzet bij het Clarissenklooster, een rijksmonument, was maatwerk en kan worden gezien als een uitzonderlijk geval. Het ging om een lening. Dit was een noodzakelijke investering waarmee aanvullende financiële middelen werden verkregen van de provincie Noord-Brabant en de KNR (Konferentie Nederlandse Religieuzen).

Wat hebben we al geregeld

In januari 2022 stelde de gemeenteraad van Oss de Erfgoedvisie vast. Deze visie spreekt zich specifiek uit over de faciliterende rol van de gemeente in vastgoedeigendom van anderen: "de eigenaar staat aan de lat voor het onderhoud en (her)bestemming van een monument. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol, maar nadrukkelijk niet de rol als (co)financierder". Eigenaren van een gemeentelijk monument kunnen gebruik maken van de financiële ondersteuning vanuit de 'subsidieverordening gemeentelijke monumenten Oss 2012'. Wij monitoren deze subsidieverordening. Hij wordt goed gebruikt en is leidend in ons beleid. Deze financiële ondersteuning is bedoeld voor het uitvoeren van regulier onderhoudswerk met als doel het gemeentelijk monument sober en doelmatig gezamenlijk in stand te houden. Voor het uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen heeft de gemeente Oss in januari 2022 richtlijnen en een stappenplan voor het verduurzamen van cultureel erfgoed vastgesteld. Ook spannen we ons in om eigenaren van monumenten actief te wijzen op externe subsidiemogelijkheden voor het onderhoud van hun monument.

Herziening subsidieverordening

Het knelpunt zit voornamelijk in de herbestemmings- en verduurzamingsopgave van grote monumentale gebouwen/ensembles die groot onderhoud/restauratie moeten krijgen. Dit gaat niet alleen om gemeentelijke monumenten, maar ook om rijksmonumenten. Soms is de kostenpost voor het uitvoeren van restauratiewerkzaamheden, verduurzamingsmaatregelen te kostbaar voor monumenteigenaren, naast de investeringskosten voor de herbestemming. Om bovenstaand vraagstuk een vervolg te kunnen geven, moet er een herziening van de huidige subsidieverordening 'in stand houding gemeentelijke monumenten 2012' plaatsvinden. Hierin zullen aanvullingen komen van beleidsregels en uitgangspunten om eigenaren van gemeentelijke monumenten duidelijke kaders te bieden. Hierbij moet ook de mogelijkheid worden geboden voor maatwerk bij rijksmonumenten.

Wanneer kunnen wij dit vraagstuk oppakken

Gezien de bezuiniging op de structurele middelen in de begroting waar wij nu voor staan, zal de herziening van de huidige subsidieverordening niet op korte termijn worden opgepakt. Intussen staan wij zeker niet stil in het begeleiden van herbestemmingsopgaven van gemeentelijke en rijksmonumenten binnen onze gemeente. Daarnaast zullen er dit najaar 100 nieuwe gemeentelijke monumenten worden aangewezen. Deze zullen ook gebruik kunnen maken van de huidige subsidiemogelijkheden.

Een andere ontwikkeling die wij nauwlettend in de gaten houden, is de mogelijke instelling van een Rijksfonds voor het onderhoud van rijksmonumenten. Hiervoor wordt door de VNG en de Federatie Grote Monumentengemeenten momenteel actief gelobbyd.

Wij zullen in 2026 de bovenstaande punten evalueren. In 2027 zullen we starten met het onderzoeken van de mogelijkheden voor verruiming van de subsidieverordening 'in stand houding gemeentelijke monumenten 2012' en zullen we bij de raad terugkomen met de vraag om de hiervoor benodigde financiële middelen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

S.M.J.N. van den Bergh
wethouder Erfgoed